

Oponentský posudok

k žiadosti doc. PaedDr. Dariny Tarcsiovej, PhD. o vymenovanie za profesora v odbore

1.1.6 Špeciálna pedagogika

Na základe rozhodnutia VR PdF UK zo dňa 12.10.2012 a listu pani dekanke PdF UK zo dňa 29.10.2012, ktorým som bola menovaná za oponentku v rámci vymenúvacieho konania za profesora som posúdila charakteristiku **doc. PaedDr. Dariny Tarcsiovej, PhD.**, ako aj zoznam jej publikačnej činnosti.

Doc. D. Tarcsiová je významnou vedeckou osobnosťou v odbore špeciálnej pedagogiky uznávanou doma i v zahraničí, ktorej sa dlhodobo venuje v oblasti vedecko-výskumnej, publikačnej a pedagogickej, vrátane iných činností a odborných aktivít.

V roku 1995 obhájila kandidátsku dizertačnú prácu s názvom: Využívanie manuálnej komunikácie vo vyučovaní nepočujúcich detí a habilitačnú prácu Komunikačný systém sluchovo postihnutých a spôsoby prekonávania ich komunikačnej bariéry v roku 2005.

Oblasť, ktorej sa doc. Tarcsiová dlhodobo venuje vo svojej vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti je výsostne zacielená do pedagogiky sluchovo postihnutých. Problematika komunikačného systému osôb so sluchovým postihnutím vo všetkých oblastiach života a vo všetkých vekových kategóriách je predmetom jej dlhodobého záujmu a bádania. Rovnako je to aj jazyková kompetencia u sluchovo postihnutých detí, možnosti jej rozvíjania, skúmania používania manuálnych foriem komunikácie najmä však posunkového jazyka. Výsledkom jej výskumu sú nové prístupy a technológie v edukácii žiakov a študentov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Bohatá **publikačná činnosť** doc. Tarcsiovej predstavuje spolu 186 riadne zaregistrovaných záznamov a 249 ohlasov, čo je nielen v súlade s rámcovými kritériami vymenúvacieho konania za profesora, ale ich v mnohých ohľadoch v číselnom vyjadrení výrazne prevyšuje. Citácie z mnohých štátov (Rakúsko, Nemecko, Poľsko, Česká republika, Chorvátsko, Francúzsko, Holandsko) sú potvrdením kvality vedeckých prác a v nich prezentovaných nových poznatkov, ktoré sú prínosom pre špeciálno-pedagogickú teóriu i prax nielen doma ale aj v zahraničí.

Vo **vedecko-výskumnej činnosti** sa doc. Tarcsiová systematicky a dlhodobo zapája do riešenia výskumných projektov. Je spoluriešiteľkou mnohých významných medzinárodných výskumných projektov, zodpovednou riešiteľkou a spoluriešiteľkou početných národných výskumných projektov (VEGA, KEGA a iných) tematicky zacielených do oblasti pedagogiky sluchovo postihnutých, na celoživotné vzdelávania pre učiteľov, špeciálno-pedagogickú andragogiku, ako aj na štúdium študentov so sluchovým postihnutím na vysokých školách v Slovenskej republike. Okrem budovania a rozvoja pedagogiky sluchovo postihnutých v systéme špeciálnej pedagogiky, najmä v oblasti špecifik edukácie a výchovnej rehabilitácie, mimoriadnym prínosom je aj rozpracovanie pedagogiky hluchoslepých, so zacielením na využívanie manuálnych foriem komunikácie a akcentáciou na poradenský systém pre rodičov.

Ocenenie si zasluhuje aj jej **pedagogická činnosť**. Ako zakladajúca členka Katedry pedagogiky sluchovo postihnutých na PdF UK a neskôr ako vedúca katedry, sa významnou mierou podieľala na koncepcnej príprave nového študijného programu – pedagogika

sluchovo postihnutých. Neskôr kontinuálne spolupracovala na príprave materiálov na akreditáciu súčasného bakalárskeho, magisterského a doktorandského študijného programu. Najnovšie poznatky z pedagogiky sluchovo postihnutých implementovala transferom do obsahovej náplne kurzov študijného programu Pedagogika sluchovo postihnutých v kombinácii.

Jej vedecké a odborné monografie, samostatné kapitoly v monografiách, vedecké práce v časopisoch a zborníkoch, vysokoškolská učebnica, skriptá a učebné texty slúžia ako základná a odporúčaná literatúra pre študentov pregraduálneho a tiež postgraduálneho a kontinuálneho vzdelávania. V súčasnosti v kurzoch totálna komunikácia a bilingválne prístupy, lingvistika posunkového jazyka, pedagogika sluchovo postihnutých a ďalších sprostredkuje študentom výsledky vlastného vedeckého bádania a výskumu, čím sa zaraďuje medzi vyhľadávaných a vysoko hodnotených vysokoškolských pedagógov na PdF UK. Pôsobí tiež ako dlhoročná koordinátorka študentov so sluchovým postihnutím na PdF UK, kde sa jej podarilo implementovať novú paradigmu vo vzdelávaní študentov so sluchovým postihnutím na vysokých školách.

Okrem pedagogickej činnosti sa doc. Tarcsiová významnou mierou aktívne podieľa aj na **iných odborných aktivitách**. Spolupracuje s významnými inštitúciami doma i v zahraničí, je členkou vedeckých výborov medzinárodných a národných konferencií, absolvovala mnohé študijné a prednáškové pobyty aj v zahraničí (Nemecko, Veľká Británia, Poľsko, Maďarsko, Česko) ako pozvaná prednášateľka.

Doc. Tarcsiová je uznávanou osobnosťou v špeciálno-pedagogickej odbornej verejnosti vo svojom odbore, dôkazom čoho jej aktívna účasť na konferenciách či prednáškových pobytoch, organizovanie a spoluorganizovanie domácich vedeckých, odborných a medzinárodných konferencií. Potvrdzuje to nielen jej predložená charakteristika, ale aj moje dlhoročné osobné pracovné kontakty a pozitívne skúsenosti zo spolupráce s menovanou. Vysoko si cením jej mimoriadnu angažovanosť v medzinárodných i domácich odborných orgánoch, redakčných radách, komisiách a pod.

Záver

Doterajšia publikačná, vedecko-výskumná, pedagogická a iná činnosť doc. PaedDr. D. Tarcsiovej, PhD. zodpovedá kritériám vyžadovaným PdF UK v Bratislave pre vymenovanie za profesora a znamená veľmi významný a podstatný prínos pre celkový rozvoj pedagogiky sluchovo postihnutých nielen na Slovensku ale aj v zahraničí. Dôkazom toho je jej komplexné vedecko – pedagogické pôsobenie a dlhoročná prax, výsledky výskumov, čo všetko sa premieta do špeciálno-pedagogickej teórie a praxe a predstavuje mimoriadny prínos vo všetkých vyššie hodnotených oblastiach.

Vzhľadom na to, že inaugurančka spĺňa požiadavky inauguračného konania odporúčam inauguračnej komisii i Vedeckej rade PdF UK, aby po úspešnej obhajobe inauguračnej prednášky bol doc. PaedDr. Darine Tarcsiovej, PhD. udelený vedecko-pedagogický titul profesor v odbore 1.1.6 Špeciálna pedagogika.

V Bratislave 6.12.2012

prof. PhDr. Aurélie Kerekrétiová, PhD.